

[Strona Główna](#) > ... > [Sprawy Rodzinne I Dziedziczenie](#) > [Rozwód I Separacja Sądowa](#) > Croatia

Rozwód i separacja sądowa

 Chorwacja

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Po spełnieniu jakich warunków można uzyskać rozwód?

Aby sąd wydał wyrok orzekający rozwód, uprawniona osoba lub uprawnione osoby (posiadające czynną legitymację procesową) wszczynają odpowiednie sądowe postępowanie rozwodowe (procesowe lub nieprocesowe) zgodnie z przepisami art. 50, 369 i 453 ustawy o rodzinie [*Obiteljski zakon, ObZ, Narodne Novine* (NN; Dziennik Urzędowy Republiki Chorwacji) nr 103/15, 98/19, 47/20, 49/23 i 156/2023]. Jeżeli małżonkowie mają wspólne małoletnie dziecko, do pozwu o rozwód na zgodny wniosek małżonków należy załączyć odpowiednie dokumenty (sprawozdanie z obowiązkowych konsultacji rodzinnych oraz wspólny plan opieki nad dzieckiem – art. 55 w związku z art. 456 ObZ). Podobne przepisy mają zastosowanie wówczas, gdy małżonkowie mają wspólne małoletnie dziecko, lecz tylko jedno z małżonków wnosi o rozwód (sprawozdanie z obowiązkowych konsultacji rodzinnych – art. 57 w związku z art. 379 ObZ).

W związku z tym przed złożeniem pozwu o rozwód na zgodny wniosek małżonków lub przed wytoczeniem powództwa o rozwód przez jedno z małżonków małżonkowie, którzy mają wspólne małoletnie dzieci, muszą złożyć wniosek o obowiązkowe konsultacje rodzinne do biura terenowego Chorwackiego Instytutu Pracy Socjalnej (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) właściwego dla stałego lub tymczasowego miejsca zamieszkania dziecka lub dla miejsca, w którym małżonkowie mieli ostatnie stałe lub tymczasowe wspólne miejsce zamieszkania (art. 321, 322 i 323 ObZ).

2 Jakie są podstawy orzeczenia rozwodu?

Warunki orzeczenia rozwodu uregulowano w przepisach art. 51 ObZ. Zgodnie z tymi przepisami prawa sąd rozwiązuje małżeństwo:

1. na zgodny wniosek małżonków;
2. w przypadku stwierdzenia, że nastąpił zupełny i trwały rozkład stosunków między małżonkami albo
3. w przypadku upływu roku od chwili „ustania wspólnego pożycia”.

3 Jakie są skutki rozwodu w odniesieniu do:

3.1 osobistych relacji pomiędzy małżonkami (np. nazwisko)?

Jednym ze skutków prawnych ustania małżeństwa jest wygaśnięcie osobistych praw i obowiązków małżonków (art. 30–33 ObZ). W ObZ wyraźnie wskazano, że w przypadku ustania małżeństwa (przez unieważnienie lub rozwód) każde z byłych małżonków może zachować nazwisko, które nosiło w chwili ustania małżeństwa (art. 48 ObZ).

3.2 podziału majątku małżonków?

Przed ustaniem wspólności majątkowej (w drodze porozumienia lub sądowego podziału majątku wspólnego w postępowaniu nieprocesowym) najczęściej pojawiającym się problemem jest konieczność odróżnienia praw i rzeczy należących do majątku wspólnego od praw i rzeczy stanowiących majątek osobisty małżonka lub

współmałżonka (wyodrębnienie trzech zbiorów składników majątku). Kwestie te rozstrzyga się w postępowaniu cywilnym na podstawie odpowiednich przepisów ObZ (art. 34–39 oraz 43–46), jeżeli małżonkowie nie zawarli ugody majątkowej (umowa majątkowa małżeńska – art. 40–42 ObZ). W charakterze pomocniczym stosuje się przepisy ustawy o własności i innych prawach rzeczowych (*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*), ustawy o zobowiązaniach cywilnoprawnych (*Zakon o obveznim odnosima*), ustawy o księgach wieczystych (*Zakon o zemljišnim knjigama*), ustawy o spółkach (*Zakon o trgovačkim društvima*), ustawy o postępowaniu egzekucyjnym (*Ovršni zakon*) oraz kodeksu postępowania cywilnego (*Zakon o parničnom postupku*) (art. 38, 45 i 346 ObZ).

3.3 małoletnich dzieci małżonków?

Skutki prawne ustania małżeństwa, które mają zastosowanie do małoletnich dzieci, obejmują szereg istotnych kwestii: ustalenie, z którym z rodziców dziecko będzie zamieszkiwało po rozwiązaniu małżeństwa; uregulowanie osobistego związku dziecka z rodzicem, z którym nie będzie ono zamieszkiwać; uregulowanie kwestii świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka oraz sposobu wykonywania pozostałych aspektów opieki nad dzieckiem (takich jak reprezentowanie dziecka, rozstrzyganie kwestii prawnych, zarząd i rozporządzanie majątkiem dziecka, edukacja i zdrowie dziecka). Małżonkowie mogą zawrzeć porozumienie dotyczące tych skutków prawnych rozwodu (wspólny plan opieki nad dzieckiem) i wszcząć w ten sposób prostsze i szybsze nieprocesowe postępowanie rozwodowe (art. 52, 54–55, 106 i 453–460 ObZ). Jeżeli małżonkowie nie sporządzą wspólnego planu opieki nad dzieckiem, zawierającego ustalenia w sprawie wyżej wymienionych skutków prawnych rozwodu, sąd rozstrzygnie te kwestie w postępowaniu procesowym wszczętym przez wniesienie pozwu o rozwód (art. 53–54, 56–57 i 413 ObZ). Rodzice mogą jednak zawrzeć porozumienie dotyczące skutków prawnych rozwodu w toku cywilnego postępowania rozwodowego. W tym przypadku sąd wyda rozstrzygnięcie na podstawie porozumienia zawartego przez rodziców, jeżeli uzna, że porozumienie to służy dobru dziecka (art. 104 ust. 3 w związku z art. 420 ObZ).

3.4 obowiązku alimentacyjnego względem współmałżonka?

W ObZ przewidziano możliwość wniesienia przez małżonka o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych przed zakończeniem postępowania rozwodowego. Jeżeli w toku postępowania rozwodowego nie wniesiono o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych, były małżonek może wytoczyć powództwo o roszczenie alimentacyjne w terminie sześciu miesięcy od dnia ustania małżeństwa, jeżeli przewidziane w przepisach prawa przesłanki zasądzenia świadczeń alimentacyjnych zachodziły w chwili zakończenia rozprawy głównej w postępowaniu rozwodowym oraz nieprzerwanie do chwili zakończenia rozprawy głównej w postępowaniu w sprawie o alimenty (art. 295–301 oraz 423–432 ObZ). Przesłanki prawne zasądzenia alimentów obejmują nieposiadanie przez powoda wystarczających środków utrzymania lub niemożność ich uzyskania przez powoda ze swojego majątku oraz niezdolność do pracy lub znalezienia zatrudnienia, pod warunkiem że małżonek płacący alimenty dysponuje wystarczającymi środkami i możliwościami, aby wykonywać to zobowiązanie (art. 295 ObZ). Obowiązek alimentacyjny jest ograniczony w czasie. Art. 298 ObZ stanowi, że obowiązek alimentacyjny wobec małżonka może ciążyć na współmałżonku przez okres do roku – w zależności od czasu trwania małżeństwa oraz możliwości uzyskania przez powoda innych środków utrzymania w przewidywalnej przyszłości. W ObZ uregulowano również sposób wypełniania obowiązku alimentacyjnego. Zgodnie z art. 296 ObZ alimenty na rzecz małżonka przybierają formę regularnych comiesięcznych świadczeń wypłacanych z góry. W zależności od okoliczności sprawy sąd może jednak – na wniosek jednego z małżonków lub obojga – nakazać zapłatę jednorazowej kwoty. Zgodnie z przepisami art. 302 ObZ małżonkowie mogą także zawrzeć umowę dotyczącą obowiązku alimentacyjnego w przypadku rozwodu (art. 302 oraz 470–473 ObZ).

4 Co w praktyce oznacza termin prawny „separacja sądowa”?

W chorwackim prawie rodzinnym nie występuje termin odpowiadający „separacji sądowej” (*zakonska rastava*). Terminem analogicznym do „separacji sądowej” w obecnie obowiązujących przepisach mógłby być termin „ustanie wspólnego pożycia” (*prestanak bračne zajednice*). Do „ustania wspólnego pożycia” dochodzi wówczas, gdy wszystkie więzi łączące zazwyczaj małżonków w ramach pożycia małżeńskiego zostają zerwane, tj. jeżeli małżonkowie nie chcą już żyć wspólnie jako małżeństwo ani pozostawać w szczególnej wspólnotcie charakteryzującej życie małżeńskie. Instytucja „ustania wspólnego pożycia” ma znaczenie w sferze prawa małżeńskiego, ponieważ zgodnie z art. 51 ObZ jednym z warunków orzeczenia ustania małżeństwa jest upływanie ponad roku od chwili „ustania wspólnego pożycia”. „Ustanie wspólnego pożycia” ma również szczególne znaczenie przy ustalaniu stosunków majątkowych między małżonkami, ponieważ zgodnie z art. 36

ObZ majątek nabyty przez małżonków w ramach działalności zarobkowej w czasie trwania wspólnego pożycia (w odróżnieniu od majątku nabytego w czasie trwania małżeństwa) lub uzyskany z tego majątku uznaje się za majątek wspólny.

5 Jakie są warunki orzeczenia separacji sądowej?

W chorwackim prawie rodzinnym nie występuje termin odpowiadający „separacji sądowej” (*zakonska rastava*). Terminem analogicznym do „separacji sądowej” w obecnie obowiązujących przepisach mógłby być termin „ustanie wspólnego pożycia” (*prestanak bračne zajednice*). W ObZ nie przewidziano przesłanek „ustania wspólnego pożycia”, ponieważ wspólne pożycie jest normą prawną stanowiącą istotę pożycia małżeńskiego. Do „ustania wspólnego pożycia” dochodzi wówczas, gdy wszystkie więzi łączące zazwyczaj małżonków w ramach pożycia małżeńskiego zostają zerwane, tj. jeżeli małżonkowie nie chcą już żyć wspólnie jako małżeństwo ani pozostawać w szczególnej wspólnocie charakteryzującej pożycie małżeńskie (np. przestają się komunikować). Ustanie wspólnego pożycia przejawia się najczęściej w praktyce opuszczeniem wspólnego domu przez jedno z małżonków i porzuceniem współmałżonka.

6 Jakie są skutki prawne separacji sądowej?

W chorwackim prawie rodzinnym nie występuje termin odpowiadający „separacji sądowej” (*zakonska rastava*). Terminem analogicznym do „separacji sądowej” w obecnie obowiązujących przepisach mógłby być termin „ustanie wspólnego pożycia” (*prestanak bračne zajednice*). Instytucja „ustania wspólnego pożycia” ma znaczenie w sferze prawa małżeńskiego, ponieważ zgodnie z art. 51 ObZ jednym z warunków orzeczenia ustania małżeństwa jest upływanie ponad roku od chwili „ustania wspólnego pożycia”. „Ustanie wspólnego pożycia” ma również szczególne znaczenie przy ustalaniu stosunków majątkowych między małżonkami, ponieważ zgodnie z art. 36 ObZ majątek nabyty przez małżonków w ramach działalności zarobkowej w czasie trwania wspólnego pożycia (w odróżnieniu od majątku nabytego w czasie trwania małżeństwa) lub uzyskany z tego majątku uznaje się za majątek wspólny. *Ratio legis* tych przepisów stanowi fakt, że czas trwania wspólnego pożycia niekoniecznie musi się pokrywać z czasem trwania małżeństwa, w szczególności jeżeli małżeństwo kończy się rozwodem. Co do zasady ustanie wspólnego pożycia poprzedza wszczęcie postępowania rozwodowego. Postępowanie rozwodowe można zatem kontynuować po „ustaniu wspólnego pożycia” i taka jest zazwyczaj praktyka (w szczególności jeżeli w postępowaniu wniesiono środki zaskarżenia).

7 Co w praktyce oznacza termin „unieważnienie małżeństwa”?

W chorwackim prawie rodzinnym na unieważnienie małżeństwa używa się pojęcia *poništaj braka*, a nie *poništenje braka*. „Unieważnienie małżeństwa” (*poništaj braka*) stanowi jeden ze sposobów, w jakie małżeństwo może ustać (art. 47 ObZ) oraz jeden z trzech sporów małżeńskich uregulowanych w chorwackim systemie prawnym (art. 369 ObZ). „Unieważnienie małżeństwa” stanowi sankcję rodzinnoprawną w przypadku zawarcia małżeństwa w sposób uchybiający przepisom regulującym ważność małżeństwa (art. 25–29 ObZ), stosowaną w postępowaniu cywilnym wszczętym przez złożenie pozwu (art. 369 ObZ). Przepisy dotyczące „unieważnienia małżeństwa” mają zastosowanie wówczas, gdy zawarte małżeństwo jest nieważne (art. 29, 49, 369–378 ObZ).

8 Jakie są warunki orzeczenia unieważnienia małżeństwa?

W chorwackim prawie rodzinnym na unieważnienie małżeństwa używa się pojęcia *poništaj braka*, a nie *poništenje braka*. Za nieważne uznaje się małżeństwo zawarte z naruszeniem przepisów art. 25–28 ObZ, tj. zawarte przez osoby małoletnie, osoby znajdujące się w stanie wyłączającym świadome wyrażenie woli, osoby ubezwłasnowolnione, krewnych, przysposobionych lub osoby pozostające we wcześniejszym związku małżeńskim lub związku partnerskim. W takiej sytuacji stosuje się przepisy o „unieważnieniu małżeństwa” (art. 29 ObZ).

9 Jakie są skutki prawne unieważnienia małżeństwa?

W chorwackim prawie rodzinnym na unieważnienie małżeństwa używa się pojęcia *poništaj braka*, a nie *poništenje braka*. Skutki prawne „unieważnienia małżeństwa” uregulowano w ten sam sposób co skutki prawne ustania małżeństwa w wyniku rozwodu (zob. odpowiedź na pytanie nr 3).

10 Czy istnieją jakieś alternatywne sposoby, poza drogą sądową, rozwiązywania problemów związanych z rozwodem?

W chorwackim systemie prawnym rozwód można uzyskać wyłącznie w postępowaniu sądowym – nie występuje instytucja pozasądowego postępowania rozwodowego. Jedną z podstawowych zasad prawa rodzinnego mającą szczególne znaczenie w postępowaniu rozwodowym jest zasada polubownego rozwiązywania sporów rodzinnych, co stanowi zadanie wszystkich organów świadczących profesjonalną pomoc na rzecz rodziny lub rozstrzygających spory rodzinne (art. 9 ObZ). W prawie rodzinnym przewidziano w związku z tym dwa rodzaje postępowań pozasądowych, których celem jest polubowne rozwiązanie kwestii związanych z rozwodem: obowiązkowe konsultacje rodzinne (art. 321–330 ObZ) oraz mediację rodzinną (art. 331–344 ObZ). Obowiązkowe konsultacje rodzinne prowadzi zespół ekspertów z Chorwackiego Instytutu Pracy Socjalnej (*Hrvatski zavod za socijalni rad*). Stanowią one formę wsparcia członków rodziny (np. małżonków chcących wszcząć postępowanie rozwodowe, mających wspólne małoletnie dziecko) w celu polubownego rozwiązania sporu rodzinnego ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność ochrony stosunków rodzinnych w rodzinach z dziećmi. W ramach takich konsultacji opracowuje się wspólny plan opieki nad dzieckiem, czyli porozumienie o skutkach prawnych rozwodu, w którym należy wskazać szczegółowo: miejsce i adres zamieszkania dziecka; czas, jaki dziecko będzie spędzało z każdym z rodziców; sposób komunikowania się w celu uzyskania zgody na podjęcie istotnych dla dziecka decyzji; sposób przekazywania istotnych informacji o dziecku; wysokość świadczeń alimentacyjnych należnych ze strony rodzica, z którym dziecko nie zamieszkuje, oraz sposób rozwiązywania przyszłych problemów. Polubowne decyzje muszą również uwzględniać skutki prawne nieosiągnięcia porozumienia i wszczęcia postępowania sądowego w celu rozstrzygnięcia kwestii dotyczących praw osobistych dziecka. Mediacja rodzinna jest procesem, w którym strony próbują rozwiązać spór rodzinny w drodze porozumienia przy wsparciu co najmniej jednego mediatora rodzinnego. Jej głównym celem jest opracowanie wspólnego planu opieki nad dzieckiem oraz zawarcie dodatkowych porozumień dotyczących dziecka i innych kwestii o charakterze majątkowym oraz niemajątkowym.

11 Gdzie należy złożyć pozew/wniosek o rozwód/separację sądową/unieważnienie małżeństwa? Jakich formalności należy dopełnić i jakie dokumenty należy załączyć do pozwu/wniosku?

Jeżeli małżonkowie nie mają wspólnego małoletniego dziecka postępowanie sądowe może zostać wszczęte przez jednego z małżonków – przez wniesienie pozwu o rozwód – lub przez oboje małżonków – przez wniesienie pozwu o rozwód na zgodny wniosek małżonków (art. 50 ObZ). W tych przypadkach nie przeprowadza się pozasądowych obowiązkowych konsultacji rodzinnych (stanowiących formę specjalistycznej pomocy na rzecz członków rodziny w polubownym rozwiązaniu sporów rodzinnych, której udziela zespół ekspertów z biura terenowego Chorwackiego Instytutu Pracy Socjalnej) (art. 321–322 ObZ) i małżonkowie bezzwłocznie przystępują do sądowego postępowania rozwodowego (procesowego lub nieprocesowego), które jest stosunkowo proste i szybkie. Powyższe zasady stosuje się odpowiednio do postępowania sądowego w sprawie unieważnienia małżeństwa, jeżeli małżonkowie nie mają wspólnego małoletniego dziecka.

Jeżeli małżonkowie mają wspólne małoletnie dziecko postępowanie sądowe może zostać wszczęte przez jednego z małżonków – przez wniesienie pozwu o rozwód – lub przez oboje małżonków – przez wniesienie pozwu o rozwód na zgodny wniosek małżonków (art. 50 ObZ). Jednakże małżonkowie mający wspólne małoletnie dziecko mają obowiązek przed wszczęciem postępowania rozwodowego (przez wniesienie pozwu przez jednego małżonka lub wniesienie pozwu o rozwód na zgodny wniosek małżonków) wziąć udział w pozasądowych obowiązkowych konsultacjach rodzinnych. Konsultacje te stanowią formę specjalistycznej pomocy na rzecz członków rodziny w polubownym rozwiązaniu sporów rodzinnych, której udziela zespół ekspertów z biura terenowego Chorwackiego Instytutu Pracy Socjalnej (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) właściwego dla stałego lub tymczasowego miejsca zamieszkania dziecka lub dla miejsca, w którym małżonkowie mieli ostatnie stałe lub tymczasowe wspólne miejsce zamieszkania (art. 321–322 ObZ). Celem tej procedury jest zapewnienie małżonkom specjalistycznej pomocy obejmującej opracowanie wspólnego planu opieki nad dzieckiem, czyli porozumienia o skutkach prawnych rozwodu, w którym należy wskazać szczegółowo: miejsce i adres zamieszkania dziecka; czas, jaki dziecko będzie spędzało z każdym z rodziców; sposób komunikowania się w celu uzyskania zgody na podjęcie istotnych dla dziecka decyzji; sposób przekazywania istotnych informacji o dziecku; wysokość świadczeń alimentacyjnych należnych ze strony rodzica, z którym dziecko nie zamieszkuje, oraz sposób rozwiązywania przyszłych problemów. Rodzice mogą opracować wspólny plan opieki nad dzieckiem w

roku obowiązkowych konsultacji lub niezależnie, bądź w toku postępowania mediacyjnego w sprawach rodzinnych (postępowania pozasądowego, w którym małżonkowie dążą do polubownego rozwiązania sporów rodzinnych przy pomocy co najmniej jednego mediatora rodzinnego – art. 331 ObZ). Sporządzenie wspólnego planu opieki nad dzieckiem umożliwia małżonkom wszczęcie prostszego i szybszego nieprocesowego postępowania rozwodowego na wniosek (art. 52, 54–55, 106 oraz 453–460 ObZ). Małżonkowie, którzy mają wspólne małoletnie dziecko, są obowiązani dołączyć do pozwu o rozwód na zgodny wniosek małżonków sprawozdania z obowiązkowych konsultacji rodzinnych, o którym mowa w art. 324 ObZ, oraz wspólnego planu opieki nad dzieckiem, o którym to planie mowa w art. 106 ObZ (art. 456 ObZ).

Jeżeli małżonkowie nie sporządzą wspólnego planu opieki nad dzieckiem, zawierającego ustalenia w sprawie wyżej wymienionych skutków prawnych rozvodu, sąd rozstrzygnie te kwestie w postępowaniu procesowym wszczętym przez wniesienie pozwu o rozwód (art. 53–54, 56–57 i 413 ObZ). Jeżeli małżonkowie mają wspólne małoletnie dziecko, są zobowiązani do załączenia do pozwu o rozwód sprawozdania z obowiązkowych konsultacji rodzinnych, o którym mowa w art. 324 ObZ.

12 Czy mogę uzyskać pomoc prawną na pokrycie kosztów postępowania?

W chorwackim systemie prawnym kwestię nieodpłatnej pomocy prawnej oraz możliwości zwolnienia od kosztów procesu i innych opłat sądowych uregulowano w ustawie o pomocy prawnej (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*, NN nr 143/2013 i 98/2019), zwanej dalej „ZBPP”. Przesądową pomoc prawną można uzyskać we wszystkich postępowaniach, w tym w postępowaniach w sprawach małżeńskich i innych sprawach rodzinnych, pod warunkiem spełnienia wymogów prawnych (art. 9–11 ZBPP). Pomoc prawną na etapie sądowym można uzyskać w postępowaniach w sprawach małżeńskich i innych postępowaniach określonych w przepisach pod warunkiem spełnienia wymogów prawnych (art. 12–25 ZBPP). Kwestia uzyskania zwolnienia od kosztów procesu w określonym postępowaniu, w tym w postępowaniu w sprawie rodzinnej, jest uregulowana w art. 13 ust. 3 ZBPP. Należy zwrócić szczególną uwagę na przepisy:

1. regulujące świadczenie pomocy prawnej na etapie sądowym bez określania sytuacji finansowej zainteresowanej osoby (art. 15 ZBPP);
2. regulujące procedurę uzyskania pomocy prawnej na etapie sądowym (art. 16–18 ZBPP);
3. regulujące zakres świadczenia pomocy prawnej na etapie sądowym (art. 19 ZBPP) oraz
4. regulujące kwestie proceduralne i inne kwestie istotne w celu uzyskania pomocy prawnej (art. 20–25 ZBPP).

Należy także zwrócić uwagę na art. 10 i 11 ustawy o opłatach sądowych (*Zakon o sudskim pristojbama*, NN nr 74/95, 57/96, 137/02, (26/03), 125/11, 112/12, 157/13, 110/15, 118/18 oraz 51/23) dotyczące stron, które są zawsze zwolnione od kosztów sądowych.

13 Czy istnieje możliwość wniesienia odwołania od orzeczenia rozvodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa?

Przewidziano możliwość wniesienia środka zaskarżenia od orzeczenia o rozwodzie lub unieważnieniu małżeństwa. Prawo to przysługuje obydwu stronom postępowania. ObZ nie reguluje wyraźnie trybu wnoszenia środka zaskarżenia w sprawach małżeńskich. W art. 346 przewidziano jednak alternatywne stosowanie przepisów kodeksu postępowania cywilnego (*Zakon o parničnom postupku*, NN nr 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 oraz 155/23), zwanego dalej „ZPP”.

W art. 348 ZPP uregulowano instytucję zażalenia na orzeczenie (*presuda*), natomiast w art. 378 – instytucję apelacji od wyroku (*rješenje*). Jeżeli chodzi o nadzwyczajne środki zaskarżenia, ObZ stanowi, że nie dopuszcza się kontroli sądowej orzeczeń wydanych w sprawach małżeńskich w drugiej instancji (art. 373 ObZ).

14 Co powinienem zrobić, aby państwo członkowskie uznało orzeczenie rozvodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa wydane przez sąd

innego państwa członkowskiego?

Zgodnie z art. 30 rozporządzenia (UE) 2019/1111 takie orzeczenie jest uznawane w Chorwacji bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania.

Nie wymaga się także przeprowadzania specjalnego postępowania w celu dokonania wpisu w księdze stanu cywilnego państwa członkowskiego na podstawie wydanego w innym państwie członkowskim orzeczenia o rozwodzie, separacji lub unieważnieniu małżeństwa, od którego zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego nie przysługują dalsze środki zaskarżenia.

15 Do którego sądu należy się zwrócić, aby sprzeciwić się uznaniu orzeczenia rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa wydanego przez sąd innego państwa członkowskiego? Jaka procedura ma zastosowanie w takich sytuacjach?

Wnioski o uznanie lub nieuznanie orzeczenia (art. 21 ust. 3 rozporządzenia Bruksela II bis) należy składać do właściwego miejscowo sądu rejonowego (*općinski sud*). Zastosowanie ma wówczas postępowanie, o którym mowa w rozdziale III sekcja 2 rozporządzenia Bruksela II bis.

Środek zaskarżenia przewidziany w art. 33 rozporządzenia Bruksela II bis wnosi się do sądu drugiej instancji, czyli sądu okręgowego (*županijski sud*), za pośrednictwem sądu pierwszej instancji, który wydał orzeczenie (sądu rejonowego znajdującego się we wspomnianym powyżej wykazie).

16 Jakie przepisy prawa odnoszące się do rozwodu stosuje sąd w postępowaniu rozwodowym pomiędzy małżonkami, którzy nie mieszkają w danym państwie członkowskim, lub którzy są obywatelami różnych państw?

Jeżeli małżonkowie dokonali wyboru prawa właściwego do przeprowadzenia postępowania rozwodowego, zastosowanie ma: prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mają miejsce zwykłego pobytu w chwili wyboru prawa właściwego, lub prawo państwa, w którym małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zwykłego pobytu, jeżeli jedno z nich nadal ma miejsce zwykłego pobytu w tym państwie, lub prawo państwa, którego obywatelem w chwili wyboru prawa właściwego jest co najmniej jedno z małżonków, lub prawo chorwackie (art. 36 ustawy o prawie prywatnym międzynarodowym – *Zakon o međunarodnom privatnom pravu* – NN nr 101/17 i 67/23). Jeżeli małżonkowie nie dokonali wyboru prawa właściwego zgodnie z art. 36 ustawy o prawie prywatnym międzynarodowym, postępowanie rozwodowe przeprowadza się zgodnie z:

1. prawem państwa, w którym oboje małżonkowie mają miejsce zwykłego pobytu w chwili wszczęcia postępowania rozwodowego, lub
2. prawem państwa, w którym małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zwykłego pobytu, jeżeli jedno z nich nadal ma miejsce zwykłego pobytu w tym państwie, lub
3. prawem państwa, którego małżonkowie są obywatelami w chwili wszczęcia postępowania rozwodowego, lub
4. prawem chorwackim.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

Ostatnia aktualizacja: 09/12/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w

wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.